

A Fejér György Városi Könyvtár 2020. évi beszámolója

1. Rövid összefoglaló

a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)

2020-ban bár közel 5 hónapot zárva tartott a könyvtár, 2019-hez képest az épített elektronikus katalógusban rögzített rekordok száma 112,9 %-kal nőtt, viszont a könyvbeszerzés 11,1 %-kal, a beiratkozott olvasók száma 75,8 %-kal, a látogatók száma 45,3 %-kal, a kölcsönzött dokumentumok száma 55,82%-kal, az OPAC használat gyakorisága 94,5 %-kal csökkent.

b. tárgyévi innovációk, innovatív lépések

Átadtunk egy új, korszerű, 40 m²-es oktató- és közösségi teret. A járvány utáni fokozatos újranyitást kényszerítette ki új szolgáltatás, a kártya bevezetését, melyet a teljes nyitvatartás idejében is megtartottunk, s az olvasók továbbra is igénybe vették.

c. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

A legjelentősebb negatív körülmény a járványhelyzet miatti bezárás volt. A járványhelyzet tette szükségessé, hogy plexifalra pályázzunk, ha újra bezárják az intézményeket, a védőfal megléte mentességet ad, azonban hiába valósult meg a plexifal, a törvényhozóknál ez az opció nem merült fel.

A csaknem 5 hó alatt fenntartói álláspont alapján kölcsönzést nem bonyolíthattunk, csak online szolgáltatásokat tudtunk nyújtani. Viszont épp a bezárás adott lehetőséget törlésre, valamint az esedékes – részleges – állományellenőrzés zavartalan lebonyolítására, a katalógusba bevitt rekordok növelésére az analitikai feltárásoknak köszönhetően. Azonban épp a járvány miatt a költségvetésből vissza kellett juttatni a fenntartóhoz meghatározott összeget, melynek egy része bérköltségből, más része a dokumentumbeszerzési keretből lett elvéve.

2. Stratégiai célok végrehajtása

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

A könyvtár előző stratégiai terve 2010–2015 időtartamra szólt.
A stratégiai célkitűzésnek megfelelően több pályázaton vettünk részt.

b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

Eredményesen szerepeltünk pályázatokon. A 2017. évben kezdődő Széchenyi 2020 pályázatnak köszönhetően gyarapodtunk a 40 m²-es oktató- és közösségi térrel.

3. Szervezet

Az intézmény engedélyezett létszáma 13 fő (átszámítva teljes munkaidőre 12,25 fő), melyből 9 fő (8,5 fő) szakmai, 3 fő pedig egyéb alkalmazott volt. Az év elején egy 6 órás szakmai dolgozó nyugdíjba vonult, év közepén eltávozott egy 8 órás szakmai dolgozó, az intézmény vezetése pedig a közalkalmazotti jogviszony megszűnte miatt távozott október 31-vel. A gazdasági helyzet nem tette lehetővé pótlásukat még 2020-ban, viszont kérésünkre Keszthely Város polgármestere engedélyezte, hogy az egyik 6 órás, egyéb alkalmazott státuszú, segédkönyvtáros dolgozó munkaidejét kiterjesszük 8 órára, a plusz 2 órában szakmai feladatokat lát el. Az intézmény vezetése a két utolsó hónapban igazgatóhelyettes által megoldott. A hiányzó dolgozók miatt a munkaköröket át kellett szervezni, minden dolgozó besegít egy másik munkakörbe, munkafolyamatba is, erőn felül teljesítve.

A könyvtár munkáját 1 fő közfoglalkoztatott, nyáron 1 hónapig 2 fő diák munkavállaló, a strandkönyvtárai munkát 9 IKSZ-es segítette.

4. Infrastruktúra

a. fizikai terek állapotának változása

A már korábbi évben feltárt falvizesedési probléma a kölcsönzőtér egyik falán forráshiány miatt a tervezet ellenére nem lett orvosolva. Az olvasóterem kupolájánál, valamint a fogadótér ablaka feletti tetőnél nagy esőzés esetén néha előfordult, hogy beszivárgott a víz, ez a probléma a gyermekkönyvtár épületében is fennállt. Az olvasóteremben a világítás továbbra sem elégséges, mobil olvasólámpa el-lensúlyozza. A régebbi épületszárny nyílászáróinak pereg a festése, forrás hiányában ez is elmaradt. Ezekről eltekintve az állapot jónak mondható.

Ezenkívül új, modern, korszerű 40 m²-es épületszárnyal bővültünk, hozzáillő mobil, variálható bú-torzzal beltérre és kültérre (olvasóudvar) egyaránt.

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

Beszereztünk a gyermekkönyvtárba a már amortizálódó vezetékes telefonkészülék helyett egy hordoz-ható telefont. A strandkönyvtárba pedig egy hordozható folyóiratállványt, mely szezonon kívül a könyvtár kiadványainak ad helyet.

c. egyéb infrastruktúra

Kézfertőtlenítő állványt és UV sterilizáló lámpát vettünk.

5. Gyűjteményi információk

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

A könyvtár 2 önálló épületben, a belvárosban működik, egymástól közel. Mindkét épületben jelentős a szabadpolcos állomány, a gyermekkönyvtárban kicsi, a felnőtt könyvtárban tömörraktár van.

A gyarapításra fordított összeg a pandémia miatt 1 millió Ft-tal csökkent. Tervszerű bővítéssel, könyv-tárhasználói igényeik figyelembevételével gyarapítjuk a gyűjteményt. Források: fenntartói finanszíro-zás, egyéb támogatások: NKA, Márai-program, érdekeltségnövelő támogatás, ajándék. Az elmúlt év-ben a lecsökkent költségvetés ellenére 111 %-kal több kötetet vettünk állományba, viszont DVD és hangoskönyvbeszerzés nem történt. Jelentős volt az ajándékozott dokumentumok száma: 192 könyvet, 47 DVD-t leltároztunk be, 252 471 Ft értékben.

Látogatóink a gyermek részlegben 13 féle folyóiratból, a felnőttben 6 napilapból és 138 folyóiratból válogathatnak, össz. 58 db-ot az NKA biztosít. A felnőtt könyvtár esetében ez 111,3 %-os emelkedés történt.

A Strandkönyvtár dokumentumkínálatához az olvasói igények alapján a könyvtár meglévő állomá-nyából történő leválogatással (gyermekkönyv, felnőtt szépirodalmi kötet, sajtó), s további sajtótermé-kek vásárlásával biztosítottuk.

Az első bezárás alatt szakmailag indokolt, nagyobb mértékű apasztással 6931 dokumentumot selejteztünk.

b. gyűjteményfeltárás

A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága 100 %-os. Az épített elektronikus katalógusok-ban/adatbázisokban rögzített rekordok száma 13 %-kal nőtt. A beérkezett dokumentok max. 5 nap alatt az olvasók rendelkezésére állnak. A TextLib IKR-ben a helytörténeti témájú kötetek analitikus feltárását is elvégeztük, valamint a könyvtárral kapcsolatos folyóirat-, napilapcikk is feltárásra ke-rültek.

c. állományvédelem

A megőrzésre szánt napilapokat, folyóiratokat köttettük, a rongálódott, még javításra alkalmas, gyakran kölcsönzött könyveket félre tettük a következő évre forráshiány miatt. Muzeális dokumentumokkal nem rendelkezünk.

d. digitalizálás

A tárgyévben nem végeztünk digitalizálást, de a korábban digitalizált régi helyi lap számait, mely a MaNDA-ba lettek feltöltve, honlapunkon keresztül is elérhetővé tettük.

6. Szolgáltatások (változások, trendek)

a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

A könyvtár az oktatási intézményekkel jó kapcsolatot ápol, a gyermekkönyvtár beiratkozott olvasóinak nagy része a csoportosan érkezők közül kerül ki. Gyermeknek is szoltak rendezvények, (író-olvasó találkozó, vetélkedő, mesés délelőtt stb.) de a bezárás miatt csökkent a könyvtárhasználati foglalkozások és a résztvevők száma. Az ifjúsági korosztályt céloztuk meg Utazó Digitális Élményponttal.

A nemzetiségek száma elenyésző, idegen nyelvű könyvek németajkúaknak rendelkezésre állnak. A hátrányos helyzetűeket célozza meg az ingyenes számítógéphasználat nyújtása. A mozgássérülteket vetélkedővel vártuk. Sok programunk „kortalan”. A nyugdíjasokat koncerttel vártuk, de a járvány miatt elmaradt. Sikeres volt az Évfordulós zeneszerzők nyomában c. előadás. A fogyatékkal élők hangoskönyvvvel, öregbetűs könyvvvel, technikai eszközökkel, vezetősávval, piktogramokkal, kontrasztos feliratokkal segítjük. A felnőtt könyvtár s a honlap OPAC-ja akadálymentes.

b. helyben elérhető szolgáltatások

A kölcsönzések, az irodalomkutatás száma jelentősen csökkent. A helyben használt dokumentumok nagy részét a felnőtt könyvtárban és a strandkönyvtárban az időszaki kiadványok (hírlapok, folyóiratok), a gyermekkönyvtárban a meséskönyvek, ifjúsági kötetek alkották.

c. távolról elérhető szolgáltatások

NAVA pont vagyunk, előfizettünk az ADT adatbázisra és a CD jogtárra, melyre olvasóink a könyvtárban tudnak felcsatlakozni.

Az e szolgáltatást kérők e-mailben a határidő lejártáról szóló előjelző, és késésre figyelmeztető üzenetet kapnak.

Nonstop elérhető szolgáltatásaink a keresés, böngészés, az olvasói állapot lekérdezés, hosszabbítás, előjegyzés, foglalás, adatmódosítás, regisztráció, chat, utóbbival még nem éltek olvasóink.

A távhasználatban telefonos, e-mailes megkeresések, honlap és OPAC használat egyaránt megtalálható.

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

Bár sok rendezvényt le kellett mondani, tartottunk több rendhagyó irodalomórát, könyvbemutatót, vetélkedőt, valamint előadást.

A könyvtár helyet ad civil szervezeteknek: NABE, Danubius és Margaréta Nyugdíjas Klub, a Szép Magyar Beszédért Alapítvány, TKM Körösi Csoma Sándor klubja – némellyel közös rendezvény is zajlott –, illetve rekreációs csoportoknak, mint jóga, meditáció és meridián torna. Két nyelvi klubnak is adtunk helyet. A Csik Ferenc Olimpiai Baráti Kör a könyvtár székhelyén van bejegyezve, mellyel a tervezett közös rendezvény a pandémia miatt elmaradt.

Községi könyvtárosaink számára alapfokú tanfolyamot és TextLib használói képzést tartottunk.
7 kiállításra került sor: többek közt a Janikovszky Éva Emlékkiállításra.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

Az intézmény honlappal rendelkezik, az online katalógus és a könyvtárhasználati szabályzat német és angol nyelven is elérhető. Honlapunk mobiltelefonra is optimalizált. Tartalmát rendszeresen frissítettük. NKA-s pályázaton honlapfejlesztésre nyertünk forrást, a megvalósítás 2021-ben történik meg. Két facebook oldallal rendelkezünk, egy a felnőtt, egy pedig a gyermekkönyvtár közösségi médiafelülete, ahol célcsoportokként tettük közzé a híreket, pályázatokat, rendezvények plakátjait.

7. Minőségirányítás

a. használói elégedettségmérés

2020-ban a kb. 5 havi zárvatartás miatt használói elégedettségmérésre nem került sor.

b. önértékelés

Az év elején még voltak MIT ülések, mely a tavaszi-téli bezárás alatt és a nyitvatartásos nyári-őszi időszakban szüneteltek, a dolgozói hiány, a megnövekedett feladatok, a munkakörök, feladatok átszervezése miatt. Ettől eltekintve igyekeztünk a szolgáltatás minőségét fenntartani, javítani. Még a járvány miatti bezárás előtt sikerült egy kollégának elvégezni az Olvasásösztönzés, olvasásnépszerűsítés, olvasásfejlesztés elnevezésű képzést, 4 kolléga pedig részt vett a Konstruktív konfliktuskezelés hatékony tárgyalástechnikákkal c. képzésen.

c. megyei hatókörű városi könyvtár segítő szerepe a minőségirányítás előkészítésében (1997. évi CXL. törvény 66 §. j) pontja alapján)

A könyvtár ez időszakban rendelkezik a Minősített Könyvtár címmel, ezért nem volt szükség ezirányú segítségre.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

Könyvtárunk megjelenésük óta gyűjti az anyagot a munkatársai által korábban szerkesztett köteteinek jövőbeli új, bővített kiadásához. Ezek a kötetek a 2006-ban megjelenő Keszthely város emléktáblái és köztéri alkotásai, valamint a 2010-ben kiadott Keszthelyi életrajzi lexikon. Folyamatos az anyaggyűjtés egy tervezett antológiához is, melyben városunkkal, ill. neves személyeivel kapcsolatos versek kapnak helyet.

A könyvtár munkatársai munkaidőn kívül elkészítettek egy helytörténeti tananyagot, mely a Keszthely, ahol élünk címet kapta. A kiadvány megjelentetése még várat magára, de online hozzáférhetővé tettük a könyvtár honlapján.

Terveinkben szerepelt a Keszthely város emléktáblái és köztéri alkotásai c. kötet bővített kiadása, hisz a megjelenés óta több új emléktábla és szobor hirdeti nagyjainkat, öszre terveztük a munka megkezdését, azonban a távozó dolgozók miatti munkaerőhiányt az átszervezés sem tudta pótolni, nem voltak adottak a körülmények a kötetszerkesztésre.

9. Partnerségi együttműködések

a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

Szorosan együttműködünk a zalai megyei és városi könyvtárakkal, a járványhelyzet alatt egyeztetettük újranyitási szolgáltatásainkat.

1 határon túli – lengyel – könyvtárral állunk együttműködési kapcsolatban, a tervezett közös konferencia a pandémia miatt elmaradt.

Szoros kapcsolatot ápolunk városunk múzeumaival, a művelődési központtal, utóbbival a tárgyévben közös pályázatunk fenntartási éve zajlott. Rendezvényeinket egyeztetjük velük.

15 civil szervezettel van együttműködési megállapodásunk.

A helyi oktatási intézményekkel és óvodákkal régóta jó kapcsolatot ápolunk. Iskolai közösségi szolgálat fogadására 24 köznevelési intézménnyel van megállapodásunk.

2 fő önkéntes fogadtunk.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

a. a könyvtár megjelenése médiumokban

Könyvtárunkról rendszeresen tudósít a média, úgy a helyi televízió, rádió, a helyi illetve régiós sajtó, de a strandkönyvtári szolgáltatásunk kapcsán megkeresett bennünket országos hatókörű rádió is, de televízióban is népszerűsítve lett strandkönyvtári szolgáltatásunk.

A megjelenés széles skálájú, a rövid hírektől a hosszabb tudósításokig terjed. Online felületeken (e-sajtó) is megjelenünk, ezek elsősorban más híradásokból emelik át a híryanagot.

b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

Az előző évekhez hasonlóan, hogy eljussanak könyvtárunkról az információk – nem csak az olvasókhoz, hanem a potenciális látogatókhoz is – minden fejlesztésünkről, szolgáltatásbővítésről, rendezvényeinkről értesítjük a médiát, ezáltal erősítve, hogy tevékenységünket pozitívan értékelje úgy a lakosság, mint a település intézményei.

11. Összefoglaló a megyei hatókörű városi könyvtár által

a. a megye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos tevékenységének intézményre gyakorolt pozitív hatásairól

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár működteti a megyében a KSZR-t 246 településen. Ebből könyvtárunk megállapodás alapján 41 városkörnyéki kistelepülés könyvtári ellátását látja el. Könyvtári programokat, kiállításokat, vetélkedőket szervez, melyekkel Zala megye lakosságát igyekszik széles körben megmozgatni.

Szervezi, koordinálja, ellenőrzi a megyében működő könyvtárak statisztikai adatszolgáltatását, a mutatószámok értelmezését.

b. a könyvtár tevékenységét segítő 2020-ban nyújtott szolgáltatásairól

Évente kétszer a könyvtári szolgáltatások megvalósításával kapcsolatos információs szakmai műhelynapot szervez a megyében lévő nyilvános városi és települési könyvtárak könyvtárosai számára.

Segíti a települési nyilvános könyvtárakat a beszámoló és munkaterv sablon eljuttatásával, kitöltési segédlettel. A beszámolókról elemzés készül, a tanulságokat szakmai előadás keretében az érintettek megbeszélik, s lehetővé válik a jó gyakorlatok átvétele.

A települési nyilvános könyvtárak éves szakmai beszámolóját és munkatervét elektronikus formában megőrzi, hozzáférhetővé teszi a megyei hatókörű városi könyvtár honlapján.

A DFMK felhívta a figyelmet új pályázatokra, segítséget és szakvéleményt is nyújtott a pályázatok készítéséhez (NKA irodalmi pályázatok, NKA eszközfejlesztési pályázat, Digitális Jólét Program pályázat).

Szervezte az Országos Könyvtári Napok és az Internet Fiesta megyei programjait, elkészítette és lebonyolította a pályázatot.

Segítette a megyei társintézményekben a közalkalmazotti létből a Munka Törvénykönyve alá történő átmenetet.

c. a települési könyvtár fejlesztésével kapcsolatosan végzett koordináció keretében a fenntartónak megtett javaslatokról

—

12. A koronavírus-járvány okozta változásokról

a. milyen új szolgáltatások jelentek meg a megváltozott pandémiás helyzetben a könyvtárhasználók kiszolgálására?

A részleges szolgáltatásokat nyújtó újranyitáskor könyvtárunk bevezette az online kérőlapot, melyen az olvasók nevük, azonosítójuk, elérhetőségük és a dokumentum átvételének időpontjával 6 kikölcsönözni kívánt dokumentumot nevezhettek meg (szerző, cím), konkrét mű megnevezése helyett témakört is megadhattak az olvasók. A szolgáltatást a teljes szolgáltatás újbóli elérhetősége után is fenntartottuk. Új szolgáltatásként 2 online vetélkedő és 1 rajzpályázat lett meghirdetve.

b. részt vett-e valamilyen formában a könyvtár a koronavírus elleni helyi védekezésben?

Rászoruló idős emberek részére a tavaszi bezáráskor a könyvtár autójával egyik munkatársunk gyógyszer szállítást végzett: kiváltotta és házhoz szállította a gyógyszert. Másik munkatársunk – munkaidőn túl – önként vállalta egy idős ember részére a bevásárlást.

c. milyen segítséget kapott a megyei könyvtártól a veszélyhelyzet és a járványügyi készség alatt?

A megyei könyvtár saját szabályzatainak megismertetésével segítette könyvtárunkat (otthoni munkavégzés szabályzata, alkalmazása a járványhelyzetben). Könyvtárunk az újranyitáskor egyeztetett a megyei könyvtárral az egyes lépcsőfokok bevezetésének időpontjáról, szolgáltatási köréről, az elképzelés szerint megyénk könyvtárai egységes időpontban és szolgáltatásokkal nyitottak volna, azonban a fenntartói hozzájárulás hiánya miatt épp a keszthelyi könyvtár nem tudta első lépcsőfokként bevezetni a „küszöbkönyvtárt”, az első lépcsőfokként meghatározott szolgáltatást.

A megyei könyvtár tájékoztatást nyújtott a legújabb jogszabályok megjelenéséről, közvetítette az államtitkári tájékoztatót elhangzottakat. NKA pályázaton nyerve további plexi védőfalhoz juttatta könyvtárunkat.

Keszthely, 2021. február 26.

.....
igazgatóhelyettes